

Generasjon Z

Elin Ørjasæter

UNIO/Arbeidsmiljøsentret 29.10.25

1

2

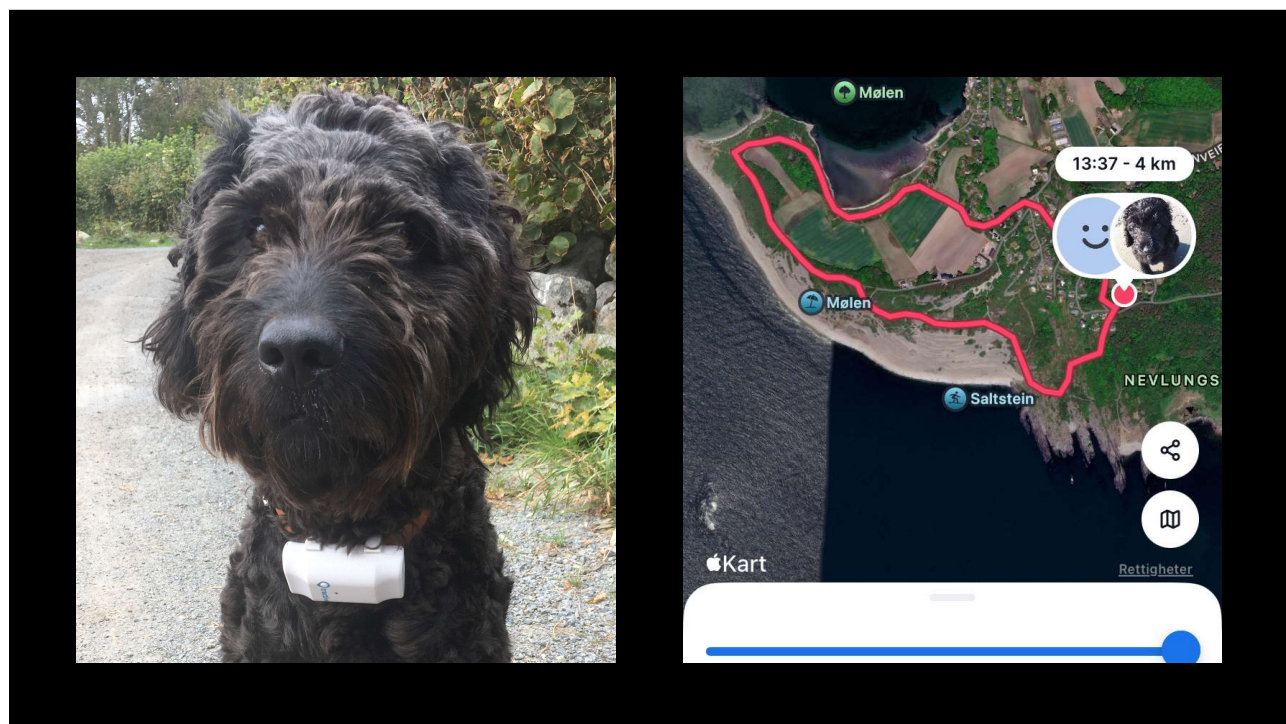
3

Hvem er de?

- Den mest brukte avgrensningen er omtrent fra 1997 til 2012 (1995-2010)
- De er altså 13 - 28 år
- Men hvor treffende er disse generasjons-begrepene?
- Wikipedia: «Både millenniumsgenerasjonen og generasjon Z har blitt beskrevet som generasjoner som er kjennetegnet av progressive verdier i mye større grad enn tidligere generasjoner.»

??????

4

5

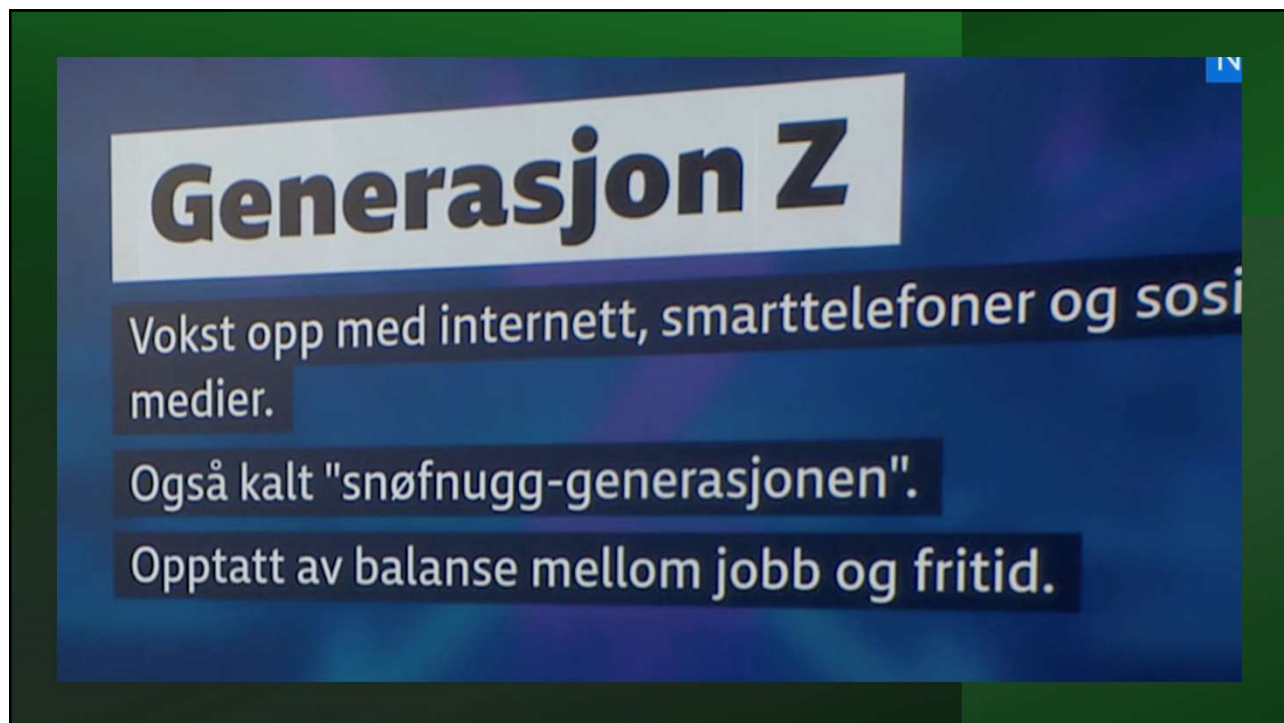

6

Debatten 07.03.25, spill av første to minutter

7

8

Nyheter

Generasjon Z

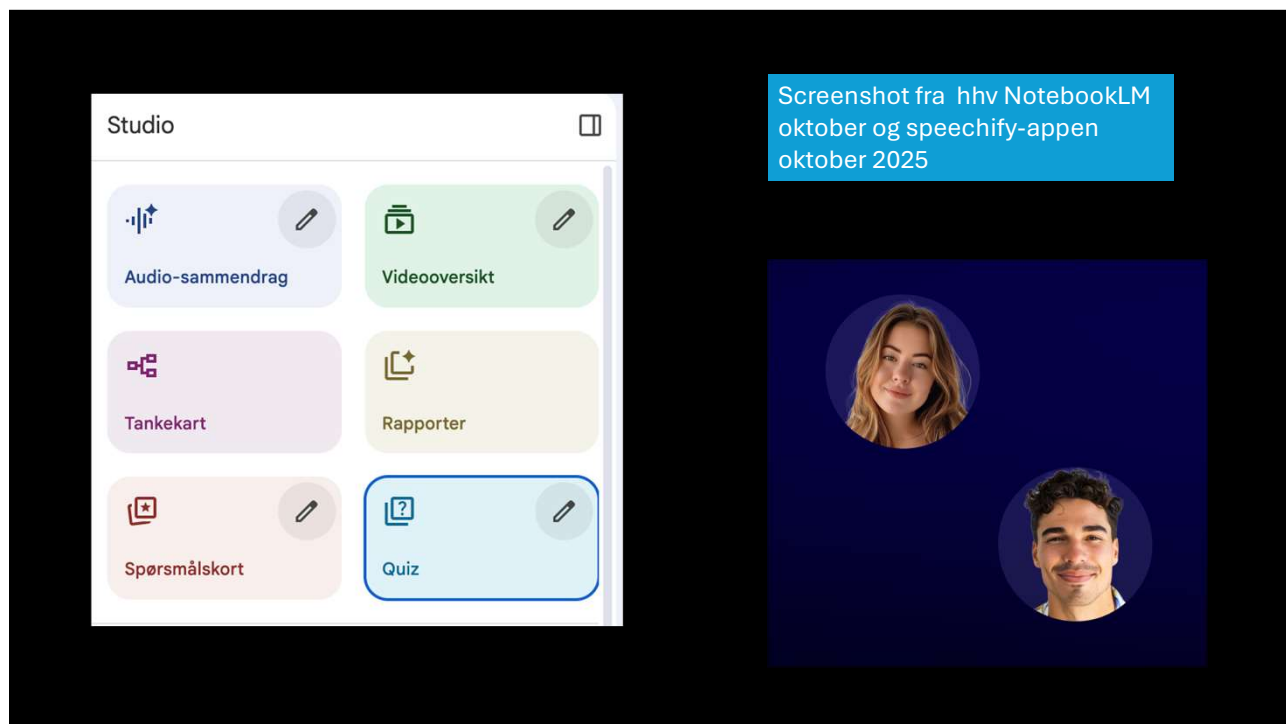
- 69% - mer eller noe mer krevende å lede
- 54% - høyere forventninger til fleksibilitet og balanse mellom arbeid og fritid
- 46% - lavere arbeidsmoral og motivasjon
- 2% - høyere arbeidsmoral og motivasjon
- 41% - andre verdier og forventninger til bedriftskultur og samfunnsansvar

Kilde: NHO Viken Oslo

9

10

11

12

Generasjon snøfnugg

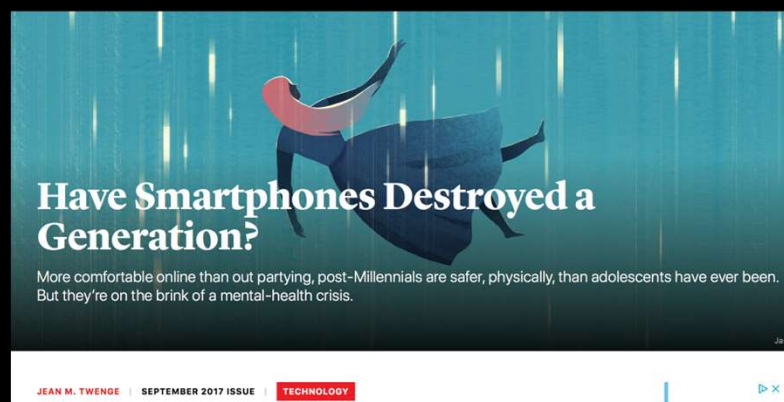
Myten ...

- Overbeskyttet
- Mener de selv er unike
- Lett krenkbare
- Liten toleranse for andre meninger enn det de har selv
- Rapporterer om stort omfang av lette psykiske lidelser

... skapt av dårlig kildekritikk

13

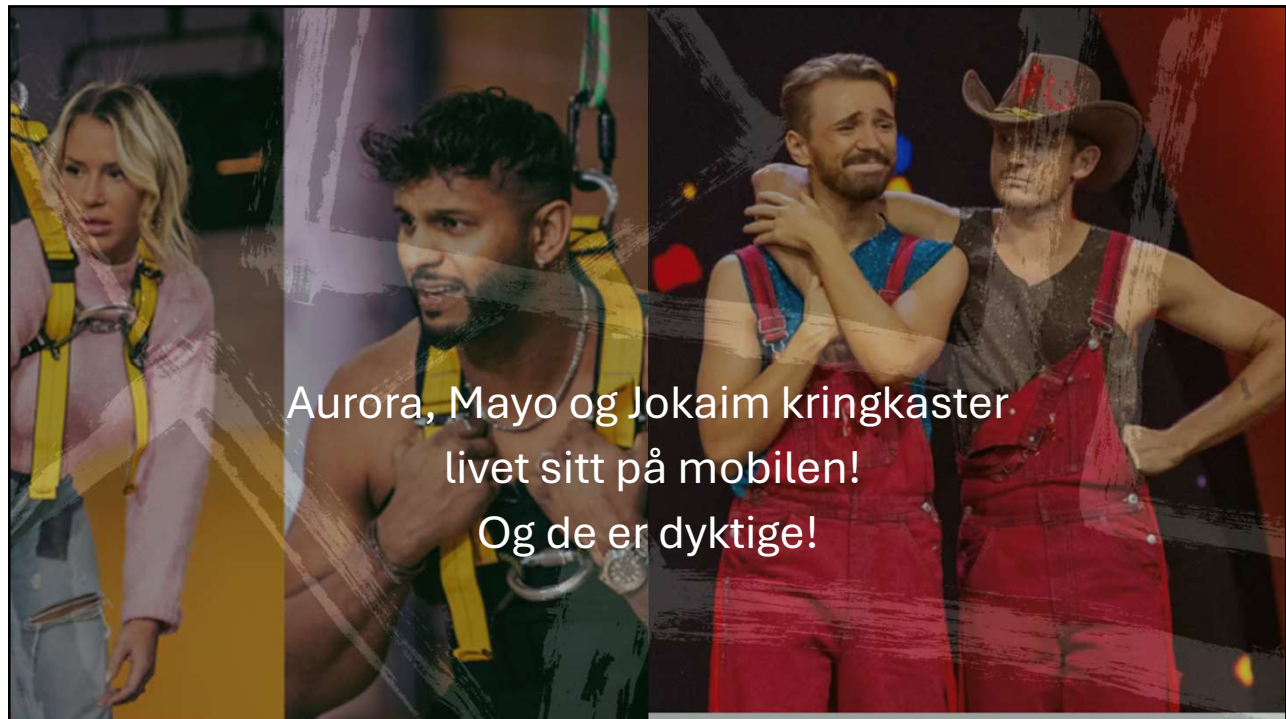

Aftenposten Innsikt 3/2018

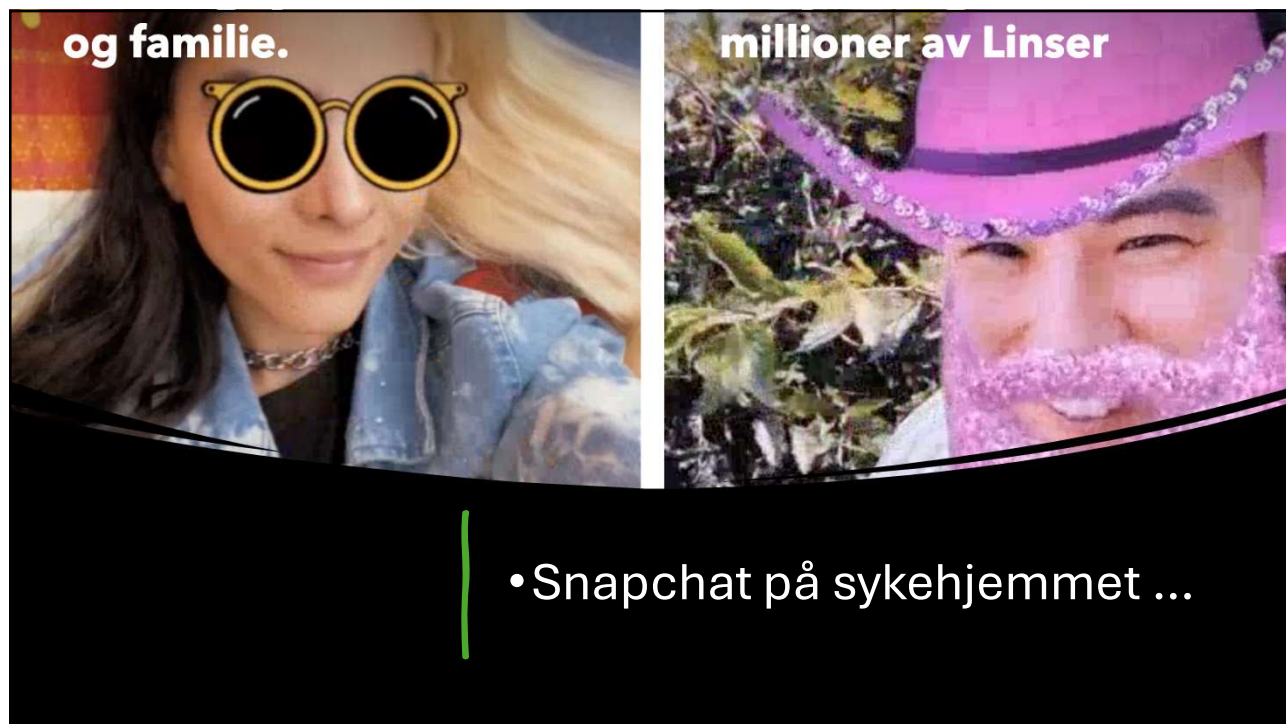
14

- Depresjon og selvmord blant ungdom øker kraftig siden 2011 (gjelder ikke i Norge)
- De går sjeldnere ut, «dater" mindre, treffer hverandre sjeldnere og er mer plaget av ensomhet (norske ungdommer treffer hverandre også sjeldnere)
- De arbeider mindre ved siden av skolen (også bekreftet av norske tall)
- Sjeldnere på fest, men hver fest dokumenteres i sosiale medier
- De lever livet sitt på mobilen. Bekreftes av oss alle!
- Twenge knytter også mobilbruk hos unge til søvnmangel

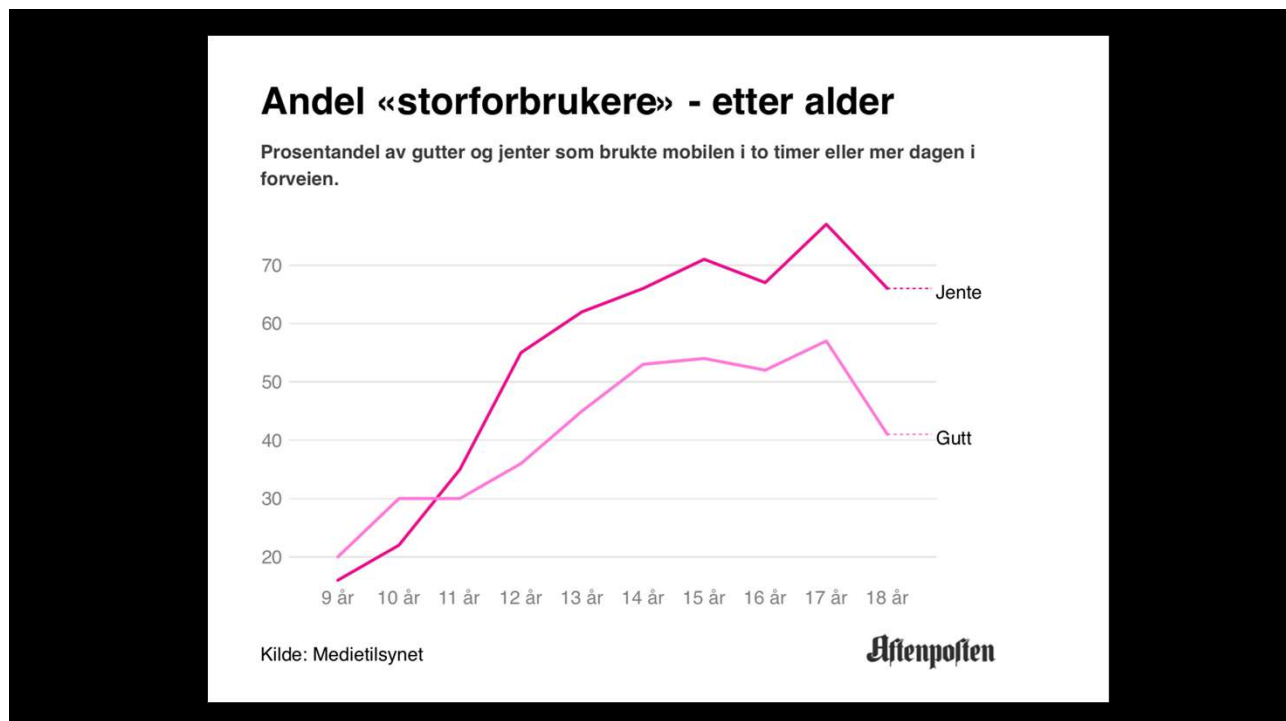
15

16

17

18

Generasjon forsiktig blir stengt ned

19

20

«- Det interessante er at de yngre først og fremst tror at de eldre sliter, mens de eldre i langt mindre grad er bekymret for de yngre. Samtidig tyder tallene på at det er de yngre som i størst grad har det dårlig for tiden»

– Nora Clausen, Opinion Norsk Koronamonitor, 26.11.2020

21

ISSN: 2464-4153

Vol. 9, No. 1 2024, magasin side 1–13

<https://doi.org/10.7577/sjvd.5590>

«Du kan ikke overse generasjon Z»

Hvilke holdninger har nordmenn født 1995-2010 til arbeidslivet?

Baard Herman Borge¹, Lena Slåtto² & Ceila Tande³

1 UiT, Norges arktiske universitet

2 Norwegian Travel Company

3 Senja videregående skole

Kontakt: baard.h.borge@uit.no

22

Baard Herman Borge: Alder er viktigere enn generasjon! 6. mars 2025

23

Artikkelen av Baard Herman Borge m.fl :

- Nei, de er ikke mer opptatt av klima enn eldre.
- Nei, de er ikke gode til å multitasking, faktisk er de eldre mer positive til multitasking enn de yngre. Alder eller generasjon?
- Ja, de ønsker mer tilbakemeldinger. Alder eller generasjon?
- Resultatene er så små at generasjonsteori i seg selv kanskje er feil?
- Ja, de ønsker mer fleksibilitet, når de skal jobbe, og mer skjerming av fritid. Teknologi, ikke generasjon! Men generasjon = teknologi?

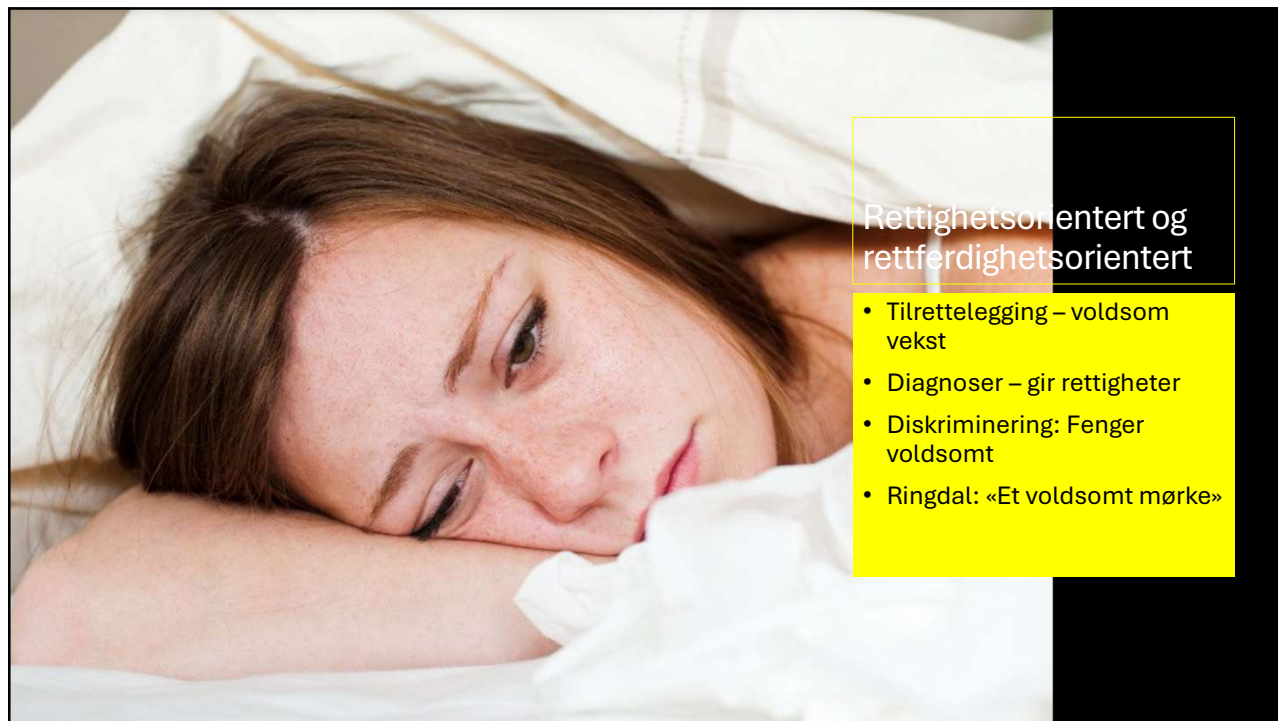
24

Hva er spesielt med dem, i store tall?

- Kjønnssdeling: Likestillingsparadokset
- Høyrevridd (dette gjelder særlig guttene). Generelt noe mer polarisert (jentene er litt lenger til venstre enn før, guttene er mye lenger til høyre)
- Vokst opp heldigitalt: Mindre vant til fysiske møter
- Korona-generasjonen
- Bruker mye tid på sosiale medier, «Den tapte generasjon» for MSM
- Mye hardere økonomiske vilkår enn tidligere generasjoner og mye mer usikker fremtid mht bære internasjonal sikkerhet (faren for krig), jobb og bolig
- Mer avhengig av foreldrebanken

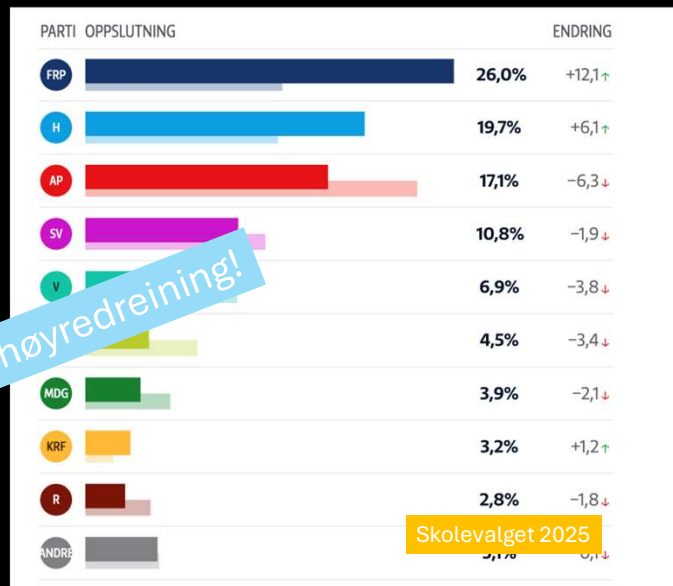
25

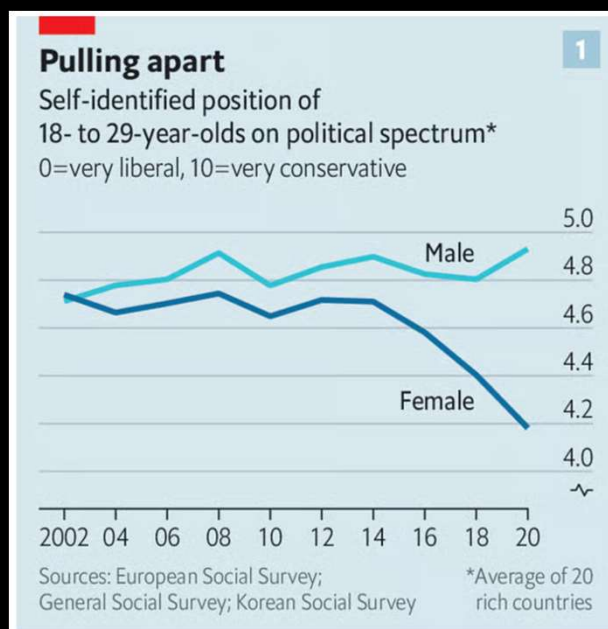
Rettighetsorientert og rettferdighetsorientert

- Tilrettelegging – voldsom vekst
- Diagnoser – gir rettigheter
- Diskriminering: Fenger voldsomt
- Ringdal: «Et voldsomt mørke»

26

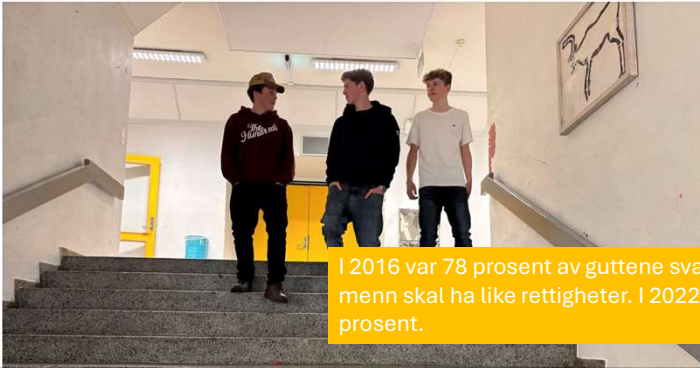
27

28

Norske gutter er mer skeptisk til likestilling nå enn før

De kan også mindre om demokrati og politikk enn andre unge i våre naboland, viser stor undersøkelse.

Julie Haugen Egge
Journalist

Publisert 11. aug. kl. 13:13
Oppdatert 11. aug. kl. 14:55

I 2016 var 78 prosent av guttene svært enig i at kvinner og menn skal ha like rettigheter. I 2022 var andelen nede i 61 prosent.

29

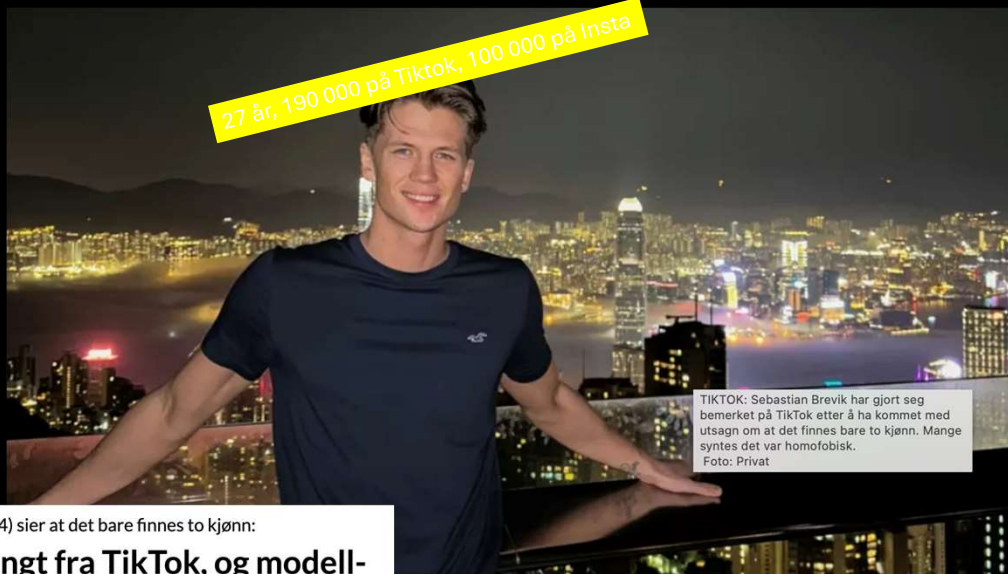
Menn og kvinner reagerer ulikt på melding om arbeidsledighet

30

«Likestillingsparadokset» NRK Debatten 250925
Generasjon X møter generasjon Z (Y)

31

Sebastian (24) sier at det bare finnes to kjønn:

Utestengt fra TikTok, og modellkarrieren er satt i spill

TIKTOK: Sebastian Brevik har gjort seg bemerket på TikTok etter å ha kommet med utsagn om at det finnes bare to kjønn. Mange syntes det var homofobisk.
Foto: Privat

32

Unge har leieskam:
– Har blitt fortalt hele livet at det er viktig å kjøpe bolig
 – De unge snakker hele tiden om boligkjøp på jobben og i vennekretsen, sier forsker.

Både fattigere – og mer opptatte av økonomisk suksess

33

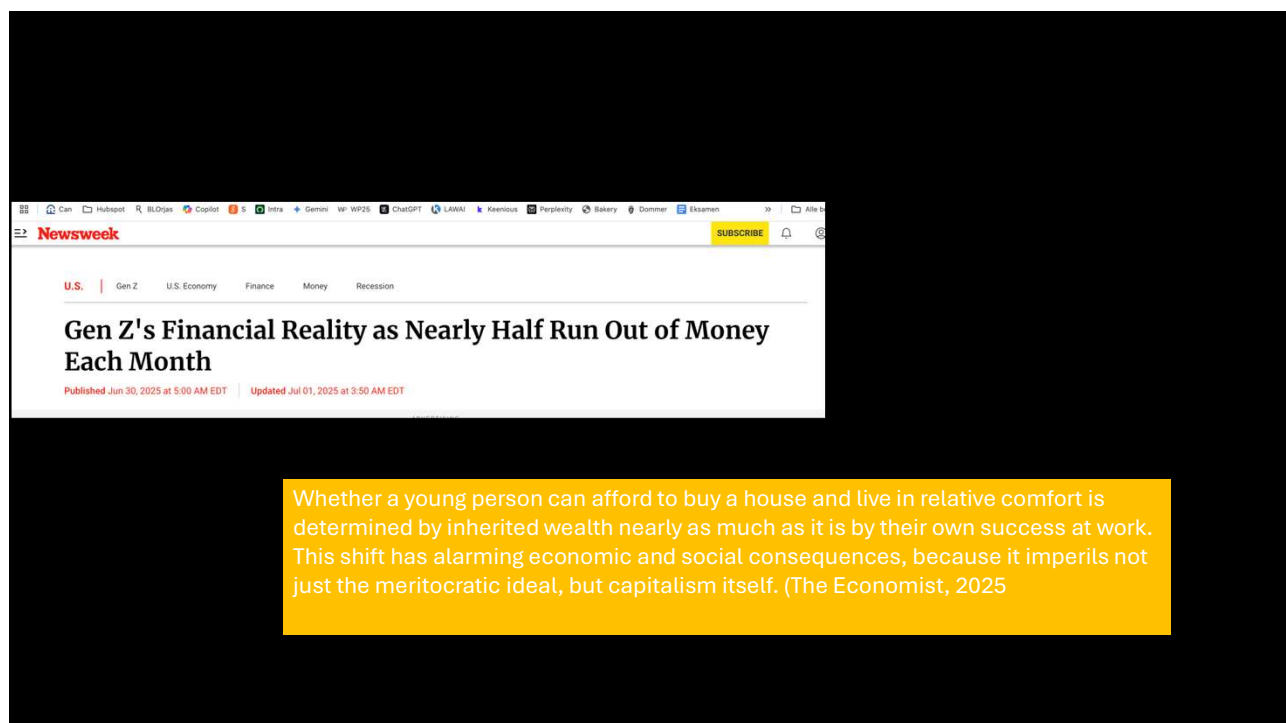

- Hva er de to første spørsmålene du stiller i en innledende prat med mulig romantisk partner på byen? Gjett hva studentene mine svarte!

34

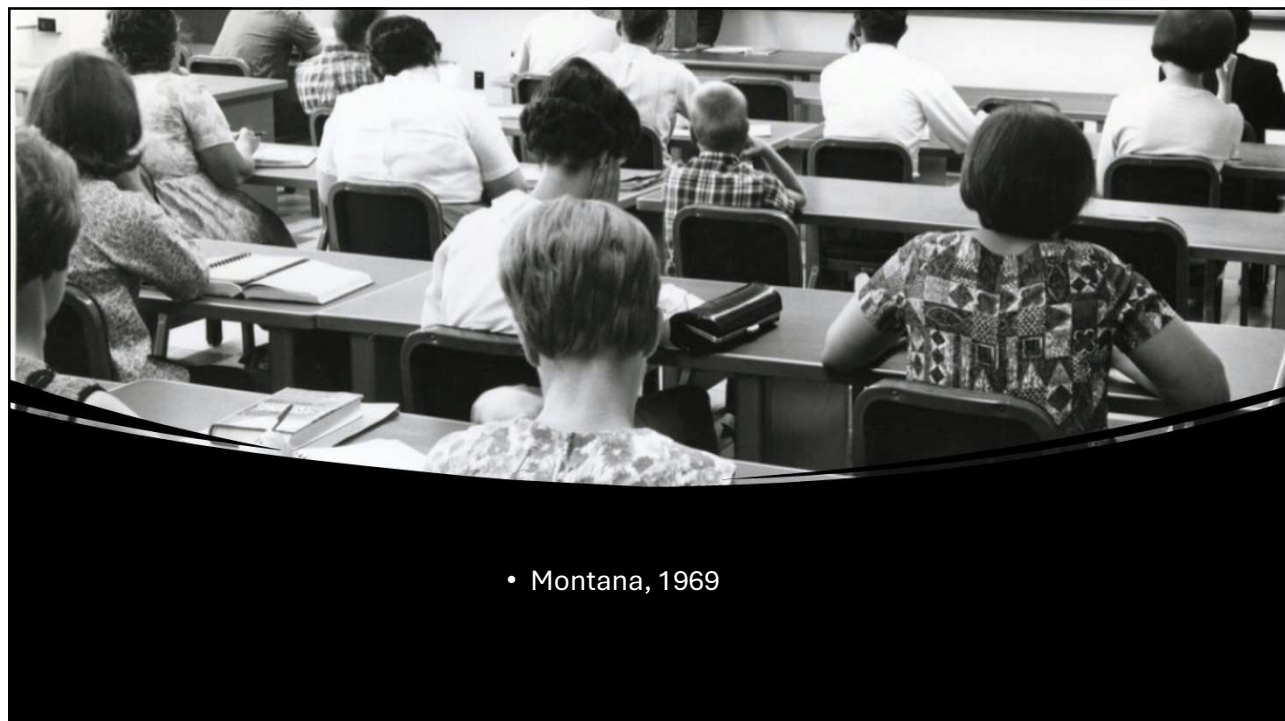
35

36

37

38

• NTH, 1919

39

AI Is Wrecking an Already Fragile Job Market for College Graduates

Companies have long leaned on entry-level workers to do grunt work that doubles as on-the-job training. Now ChatGPT and other bots can do many of those chores.

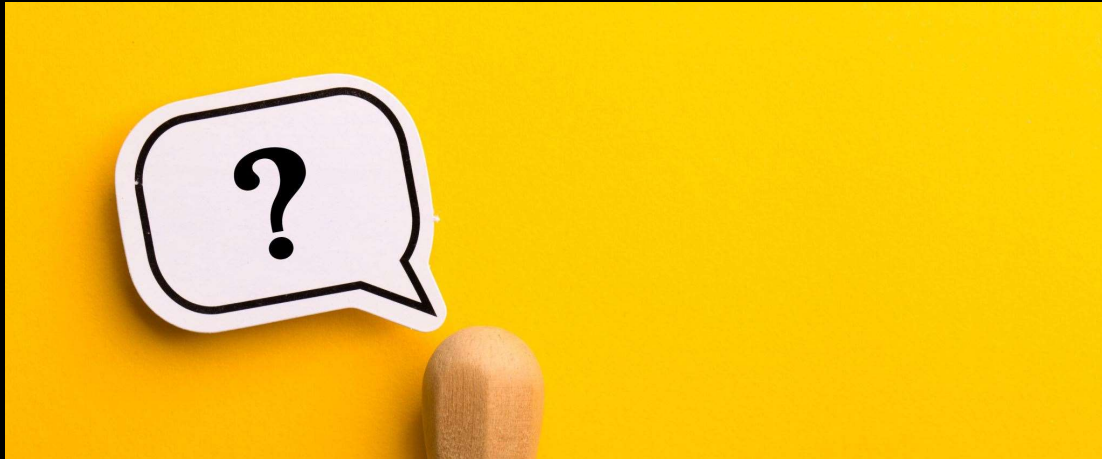
ALEXANDRA CITRIN-SAFADI/WSJ

By Lindsay Ellis and Katherine Bindley | Graphics by Rosie Ettenheim

Jul 28, 2025 09:00 p.m. ET

40

Hva vil arbeidslivet ha?

41

- Utholdenhet, robusthet, selvstyring, initiativ
- Uttrykksevne, ta ordet, presentasjon
- Teamwork, samarbeid
- IKT, kildekritikk

OECD gjengitt i DN 3.3.2018

42

Tone Fløtten, Adm.dir i
Forskningsstiftelsen FAFO

Jeg mener man bør vektlegge
soft skills – egenskaper som
kommunikasjon, fleksibilitet,
evne til forhandling eller
konfliktløsning, det å være en
ansvarlig arbeidstaker –
egenskaper som ikke kan
ivaretas av digitale løsninger.

43

Modernitetens
flyttebyrå
(Lene
Pettersen)

44

Steinssetra, Skåden gård, ca 1925

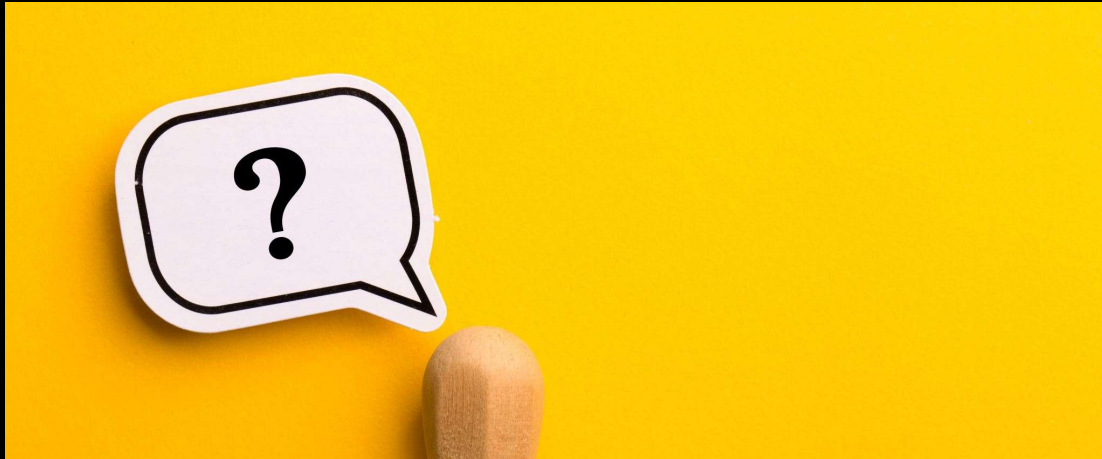
45

Øyer, Skåden gård, 1956

46

Hva vil arbeidslivet bli?

47

- "Menneskenes hjerter forandrer seg aldeles intet i alle dager"

48